

Περιοδικό «ΓΥΝΑΙΚΑ»

1. Θα με συναντούσατε και πάλι στην πολιτική, γιατί η προσπάθειά μου ν' αλλάξω κάποια πράγματα στην ελληνική πραγματικότητα, στην ελληνική κοινωνία, δεν είναι κάτι που ξεκίνησε την επόμενη της ανάδειξής μου στην πρωθυπουργία. Οι ιδέες μου και οι απόψεις μου για μια άλλη αντίληψη ζωής, για έναν άλλο τρόπο λειτουργίας στα δημόσια πράγματα, στην κοινωνία, για τους στόχους μας για ένα καλύτερο αύριο, ήταν ιδέες και απόψεις που τις είχα πάντα και με καθοδηγούσαν σ' όλη μου την πολιτική ζωή.
2. Υπάρχουν μάχες απ' τις οποίες βγάζεις το συμπέρασμα πως ήρθε καιρός ν' αποσυρθείς. Υπάρχουν κι άλλες που ακόμα κι αν τις χάσεις εξακολουθείς να πιστεύεις πως πρέπει να συνεχίσεις με υπομονή και επιμονή πως ο πόλεμος δεν είναι χαμένος.
3. Μου λείπει πάντα ο ελεύθερος χρόνος για να κάνω πράγματα που θεωρώ σημαντικά. Να διαβάσω ένα βιβλίο παραπάνω, να πάω στο θέατρο ή στο σινεμά, ν' ακούσω μουσική, να περπατήσω ή να πάω στη θάλασσα, να δω τους φίλους μου, να πάρω απόσταση από την καθημερινότητα, να πάρω ανάσα.
4. Με γοητεύει η απλότητά του, η απλότητα, όχι η απλοϊκότητα, η καθαρότητα των γραμμών του, η επικοινωνιακή του ικανότητα, συχνά η ταχύτητά του. Ξέρει να μετατρέπει τις προθέσεις του σε αποτέλεσμα με

κινηματογραφική αρτιότητα, συνήθως υψηλών προδιαγραφών και ν' αγκαλιάζει συγχρόνως πολλαπλά κοινωνικά στρώματα. Χωρίς να τον θεωρώ μοναδική πηγή σύγχρονης κινηματογραφίας, πρέπει να πω πως μ' αρέσει.

5.Κ.Σ.

6.Ο πόλεμος στα Βαλκάνια είναι ένας πόλεμος για το τελευταίο υπόλοιπο των τραυμάτων της ευρωπαϊκής ιστορίας σε τούτο τον αιώνα. Η σύγκρουση δυο αντιλήψεων για την κοινωνία, τις αρχές της, τους όρους συνύπαρξης περισσότερων εθνοτήτων μέσα στο ίδιο κράτος. Το έλλειμμα σεβασμού για το διαφορετικό

7.Ο μεγαλύτερος φόβος είναι η δυσκολία να κτίσεις την επόμενη μέρα πάνω σε αρχές συναίνεσης, σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κανόνων μιας σύγχρονης πολιτισμένης κοινωνίας, όταν λίγο πριν έχει χυθεί τόσο αίμα, έχουν χαθεί τόσες ανθρώπινες ζωές, έχει βαθύνει αξεπέραστα σχεδόν το μίσος που χωρίζει.

8.Δεν νομίζω ότι οι συμπολίτες μας αντιδρούν επειδή εκ προοιμίου έχουν αυτήν την σειρά προτεραιοτήτων. Είναι αντίθετοι στον πόλεμο, είναι ευαίσθητοι σε κάθε μορφής επεμβάσεις. Αυτή είναι η αφετηρία. Γι' αυτό βλέπετε και πρόσωπα με διαφορετικές πολιτικές καταγωγές και θέσεις, να βρίσκουν μια συναντίληψη σ' αυτό τον κοινό παρανομαστή.

9.Στόχος μας είναι να συνεχίσουμε την πολιτική αυτή που εγγυάται για την Ελλάδα την ειρήνη, την ανάπτυξη, τη

συνεργασία και την προκοπή, τόσο στο εσωτερικό της, όσο και στις σχέσεις με τις γείτονες χώρες των Βαλκανίων. Είμαστε χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO κι αυτή την προνομιακή θέση με τίποτα δεν πρέπει να την διακυβεύσουμε, αλλιώς διακυβεύουμε την ίδια την Ελλάδα. Είμαστε συγχρόνως και στα Βαλκάνια και θα παραμείνουμε γι' αυτό στην πρώτη γραμμή των πρωτοβουλιών για τη διαμόρφωση μιας νέας πραγματικότητας ειρήνης, σταθερότητας και συνεργασίας.

10. Παντού νιώθω άνετα. Όταν ξέρεις τι θέλεις, ποια είναι η γραμμή σου, τι έχεις να πεις και είσαι αποφασισμένος να το κάνεις γιατί το πιστεύεις, δεν έχεις πρόβλημα να νιώθεις καλά, ήσυχος με τη συνείδησή σου οπουδήποτε σ' αυτό τον κόσμο.

11. Είχα σε πολλαπλές ευκαιρίες τη δυνατότητα επαφής με την ομογένεια, ν' ακούσω τις δικές τους εκτιμήσεις, πώς βλέπουνε τα πράγματα, ν' ακούσω τις προτάσεις τους κι είμαι ιδιαίτερα ευχαριστημένος γιατί διαπίστωσα ότι η γραμμή που ακολουθεί η ελληνική κυβέρνηση τους εκφράζει, την επικροτούν και τη στηρίζουν. Είχα ακόμη τη δυνατότητα να επισκεφτώ τα εγκαίνια της νέας πτέρυγας του Μητροπολιτικού Μουσείου της Νέας Υόρκης, όπου έχουν συγκεντρωθεί ανεκτίμητα δείγματα του κλασικού μας πολιτισμού κι ένιωσα περήφανος. Η αμερικάνικη κοινωνία τον αγκαλιάζει, ενδιαφέρεται γι' αυτόν, εξακολουθεί να την

συγκινεί σαν ένα απ' τα σημαντικότερα δημιουργήματα του παγκόσμιου πολιτισμού.

12.Μ' αρέσει γιατί δείχνει πώς κατάφερε μια κοινωνία να συγκεράσει τόσες εθνότητες, τόσους πολιτισμούς, τόσες διαφορετικές αντιλήψεις στη βάση κάποιων κοινών αρχών κι αυτή η διαφορά και η αντίθεση να γίνει μοχλός προόδου, δημιουργίας και ευημερίας, σε αντίθεση με άλλους χώρους που η ιστορία τους οδήγησε σε συγκρούσεις, σε εμφύλιους και σε παρακμή. Τα Βαλκάνια στο Βορρά μας είναι ένα τέτοιο λυπηρό παράδειγμα.

13.Η μεγαλύτερη ζημιά είναι το άσχημο κλίμα που δημιουργείται κι όχι κάποιοι αριθμοί που όσο σοβαροί κι αν είναι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συγκροτούν μια ανατροπή της εικόνας της οικονομικής ευρωστίας της χώρας ή της πορείας της.

14.Θα εξαρτηθεί από το κλίμα, αυτό θα τους επηρεάσει, γιατί οι πραγματικές συνθήκες σίγουρα δεν αποτελούν αιτία φόβου, κινδύνου ή απειλής. Πιστεύω πως θα έρθουν.

15.Σας είπα και προηγουμένως ότι αυτό που ονομάζετε εσείς «μένος των Ελλήνων» αφορά μία κριτική στάση απέναντι σε συγκεκριμένα πράγματα είναι μια συγκεκριμένη προσέγγιση στην κατάσταση που εξελίσσεται έξω από την πόρτα μας. Η κριτική αυτή στάση δεν νομίζω ότι θέτει σε αμφισβήτηση ούτε την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε τη συμμετοχή μας. Αντίθετα δηλώνει και πολύ σωστά την ανάγκη μιας ισχυρής φωνής της Ευρώπης, την ανάγκη

άρθρωσης και εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Και μ' αυτό το αίτημα συμφωνώ, αυτή είναι άλλωστε και η πάγια δική μας θέση.

16.Θα μου επιτρέψετε να διαφωνήσω όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του ΠΑΣΟΚ. Αλίμονο αν το ΠΑΣΟΚ ιδρύθηκε ως ένα αντιαμερικανικό κίνημα. Να είστε σίγουρος ότι δεν θα είχε επιζήσει. Όσον αφορά, τέλος, τον τρόπο έκφρασης ενός φρονήματος ή μιας άποψης, είναι καθένας ελεύθερος σύμφωνα με την ιδιοσυγκρασία του και την προσωπικότητά του να επιλέγει τον τρόπο που κρίνει αυτός ως πιο αποτελεσματικό, ως πιο αντιπροσωπευτικό του και πάντως δεν με εκπλήσσει.

17.Κανείς δεν παρασύρει κανέναν σ' αυτά τα πράγματα.

18.Θα την δούμε εφόσον συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε γι' αυτήν συνειδητά, συσπειρωμένοι σε κάθε αφορμή. Την θυμηθήκαμε την Ευρώπη των λαών μόνο όταν έφτασε ο πόλεμος στην εξώπορτά μας; Η Ευρώπη των λαών δεν είναι μόνο μια υπόθεση των ηγεσιών της. Εξαρτάται αποφασιστικά από το κατά πόσο οι λαοί της παρακολουθούν τις εξελίξεις, μετέχουν, ιεραρχούν στόχους, βλέπουν το αύριο με την ίδια ευκρίνεια που ζυμώνουν το σήμερα. Και η δική μου προσπάθεια παραμένει πάντα η ίδια, οι πολίτες να έχουν στο επίκεντρο των ενδιαφερόντων τους τα μεγάλα αυτά ζητήματα από τα οποία εξαρτάται αυτή η Ευρώπη των λαών. Να είναι παρόντες, να ξέρουν πότε, τι

και γιατί το επιλέγουν, το στηρίζουν, το ψηφίζουν. Μ' αυτή τη στήριξη μπορούμε εμείς ως Κυβέρνηση να μεγιστοποιήσουμε την αποτελεσματικότητά μας.

19. Τα γεγονότα στο Κοσσυφοπέδιο έδειξαν ότι είμαστε ακόμη μακριά. Όμως και η Συνθήκη του Άμστερνταμ, που δημιουργεί το θεσμικό πλαίσιο για μια πραγματική κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και κοινή εξωτερική πολιτική, μπήκε σε εφαρμογή μόλις από την 1^η Μαΐου. Καλύφθηκε έτσι ένα τεράστιο έλλειμμα, τις συνέπειες του οποίου βλέπουμε τώρα στο Κοσσυφοπέδιο και η αιτία είναι πολιτικά ξεκάθαρη. Η εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης υπήρξε άνιση, το ισοδύναμο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης στο επίπεδο αυτό υπήρξε ελλειμματικό και χρέος μας είναι να δουλέψουμε για να το αποκαταστήσουμε. Κι αυτό κάνουμε.

20. Θεωρώ ότι μιλάω στον κόσμο όταν έχω κάτι να πω. Η συχνότητα καθορίζεται από πολιτικά κριτήρια και όχι από κάποια συνταγή να είμαστε διαρκώς στο γυαλί, κάτι να λέμε να μη μας ξεχνάνε. Είμαι αντίθετος σ' αυτή την μαξιμαλιστική αντίληψη επικοινωνίας.

21. Σας βεβαιώνω ότι δεν τις φοβάμαι καθόλου.

22. Η ζωή στο σπίτι δεν έχει τίποτα το ξεχωριστό απ' ότι έχει η ζωή στη συντριπτική πλειοψηφία των συμπολιτών μας. Πώς πήγε η μέρα, η κούραση από την πίεση της καθημερινότητας, κουβέντα με την Δάφνη, συχνά δουλειά στο σπίτι, κάποια τηλέφωνα σε έκτακτες περιστάσεις, μέχρι

τα πιο απλά, «τι να φορέσω σήμερα, αν είναι να βγούμε, να πάμε εδώ ή εκεί», τι θα είναι αυτό που θα μας ψυχαγωγήσει, τι θα μας ξεκουράσει, σκέψεις για την επόμενη μέρα, για την επόμενη εβδομάδα, για το αύριο.

23.Αν ταιριάζει η λέξη αυτή στην ηλικία μου, ε' τότε ναι και δεν το κρύβω.

24.Και βέβαια τα γιορτάζω. Με τον τρόπο μου σε οικογενειακό περιβάλλον, καμιά φορά με έναν-δυο φίλους. Χρειάζονται κι αυτά. Κάνουν την καθημερινότητα πιο όμορφη, το χρόνο που κυλά, το χρόνο που αφήνουμε πίσω μας να μοιάζει έστω για λίγο παραμύθι.

25.Η φιλική συζήτηση, η κουβέντα με τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου, το περπάτημα, οι στιγμές που μπορώ να σκέφτομαι μόνος μου, το διάβασμα, η μουσική, ακόμη κι ένα ανέκδοτο στην κατάλληλη στιγμή πράγματι το απολαμβάνω.

26.Η οικονομία, τα επιτεύγματά της, η σημασία της και ο ρόλος της αποτελούν για μένα ένα μέρος ενός ευρύτερου συνόλου που αφορά τη ζωή όλων μας, που αφορά την κοινωνία στην οποία ζούμε, τις δυνατότητες του καθενός, την προοπτική για περισσότερη προκοπή και ευημερία. Πιστεύω βαθύτατα, όπως και για την οικονομία, στη δυνατότητα να φτιάξουμε όλοι μαζί μια καινούργια πραγματικότητα για την Ελλάδα. Με περισσότερη ελευθερία, δυνατότητες και ικανότητες για τον καθένα. Μια κοινωνία με περισσότερη αξιοπρέπεια, σεβασμό και

αίσθηση δικαιοσύνης. Μια κοινωνία σε μια Ελλάδα που το κύρος της μπορεί να επηρεάζει εξελίξεις, να έχει ρόλο στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια και όλα αυτά να σταλάζουν σιγά-σιγά μέσα μας μια υπερηφάνεια που μπορεί να ξεχειλίζει απ' τον καθένα μας για όλους μας και για την Ελλάδα. Κι αυτή την προσπάθεια την πολεμάω και θα την πολεμώ όσο θα με κρατάει ο ελληνικός λαός στην πολιτική σκηνή του τόπου.